

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 106/05-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. júna 2005 predbežne prerokoval sťažnosť L. B., N., zastúpeného advokátom JUDr. M. F., T., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 32 a čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom mesta N. v konaní vedenom pod sp. zn. 299/2002-MsZ a v konaní vedenom pod sp. zn. 1689/2005/1, postupom Okresnej prokuratúry v Novom Meste nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. Pd 2006/02 a Okresnej prokuratúry v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. Pd 2029/05 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11 So 5/03-75 z 30. novembra 2004 a takto

rozhodol:

Sťažnosť L. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. mája 2005 doručená sťažnosť L. B., N. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 32 a čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom mesta N. (ďalej aj „mesto“) v konaní vedenom pod sp. zn. 299/2002-MsZ a v konaní vedenom sp. zn. 1689/2005/1, postupom Okresnej prokuratúry v Novom Meste nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. Pd 2006/02 a Okresnej prokuratúry v Trenčíne v konaní vedenom pod

sp. zn. Pd 2029/05 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11 So 5/03-75 z 30. novembra 2004.

Z obsahu sťažnosti a z priložených príloh vyplynulo, že sťažovateľ podal mestu 25. mája 2001 a 5. februára 2002 žiadosť o zmenu územného plánu, ktorým sa domáhal využitia pozemkov bývalého vojenského kúpaliska na účely výstavby rodinných domov.

Mestské zastupiteľstvo mesta svojim uznesením sp. zn. 299/2002–MsZ z 19. februára 2002 nesúhlasilo so zmenou územného plánu v zmysle žiadostí sťažovateľa, preto sa sťažovateľ obrátil na Okresnú prokuratúru v Novom Meste nad Váhom, ktorej oznámil porušenie zákonov v súvislosti s uvedeným uznesením mesta a požiadal „o vykonanie prokurátorského dozoru“. Okresná prokuratúra v Novom Meste nad Váhom však svojim listom č. k. Pd 2006/02-9 z 19. apríla 2002 oznámila sťažovateľovi, že ohľadom jeho oznámenia „možno jednoznačne konštatovať, že postupom a rozhodnutím Mestského zastupiteľstva mesta N. nebol porušený stavebný zákon, zákon o obecnom zriadení, či iný relevantný právny predpis žiadnym takým spôsobom, na základe ktorého by prokuratúra Slovenskej republiky mohla aplikovať niektoré zo svojich oprávnení, vyplývajúcich z ustanovenia § 21 a nasl. zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre, a preto Váš podnet ako nedôvodný odkladám“.

Sťažovateľ je toho názoru, že „vzhľadom na to, že prokuratúra postupovala tak, že môj podnet odložila, uvedeným postupom mi zabránila domáhať sa zákonom stanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, čím porušila moje právo upravené v článku 46 Ústavy Slovenskej republiky“.

Sťažovateľ ďalej uviedol, že „dňa 9. júla 2002 som podal žalobu na súd o preskúmanie konania a zákonnosti rozhodnutia Mesta N., ktorý súd rozhodol v mojej veci uznesením číslo spisu 11 So 5/03-75 Krajského súdu v Trenčíne (uznesenie som prevzal 25. 1. 2005), ktorý súd konanie vo veci zastavil“.

Dňa 7. februára 2005 sťažovateľ opakovane podal mestu žiadosť o zmenu územného plánu, ktorým sa naďalej domáhal využitia pozemkov bývalého vojenského kúpaliska na účely výstavby rodinných domov. Na ostatnú žiadosť o zmenu územného plánu sťažovateľ dostal stanovisko mesta vyjadrené listom sp. zn. Výst. 1689/2005/19 zo 14. februára 2005,

z ktorého vyplýva, že: „Mesto N., ako obstarávateľ územného plánu, na základe zmien a doplnkov Veľkého územného celku Trenčianskeho kraja pripravuje zmeny a doplnky platného územného plánu mesta N. V návrhu zmien a doplnkov územného plánu mesta sa budeme Vašou požiadavkou zmeny funkčného využitia pozemkov vo Vašom vlastníctve zaoberať. Začiatok prerokovacieho procesu zmeny územného plánu mesta v zmysle stavebného zákona plánujeme v prvom polroku 2005. O priebehu a termínoch prerokovacieho procesu budú občania mesta informovaní verejnými vyhláškami na vývesných tabuliach mesta i cestou mestského rozhlasu.“

Podľa názoru sťažovateľa „vzhľadom na to, že mesto ako orgán verejnej moci opäť nevydalo rozhodnutie vo veci, uvedeným postupom mi zabránilo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, čím porušilo moje právo upravené v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky.“

Sťažovateľ sa 4. marca 2005 obrátil „oznámením o porušení zákona v postupe orgánov samosprávy“ na Okresnú prokuratúru v Trenčíne, pričom vo svojom liste vyjadril nesúhlas s „obdržaným stanoviskom mesta zo 14. 2. 2005“ a domáhal sa preskúmania zákonnosti „postupu mesta pri vybavovaní môjho návrhu na zmenu územného plánu“. Okresná prokuratúra v Trenčíne „listom značky Pd 2029/05-8 (prevzal som ho 23. 3. 2005)“ oznámila sťažovateľovi, že „v konaní Mesta N.“ nezistila rozpor so zákonom a podnet sťažovateľa odložila.

Podľa presvedčenia sťažovateľa Okresná prokuratúra v Trenčíne „uvedeným postupom mi zabránila domáhať sa zákonom stanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, čím porušila moje právo upravené v článku 46 Ústavy Slovenskej republiky“.

Na základe uvedených podstatných skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd ohľadom jeho sťažnosti vydal tento nález:

„1. Základné práva L. B.a upravené v čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 20 ods. 1, čl. 20 ods. 4, čl. 32, čl. 46 ods. 1, 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Mesta N. v konaní vedenom pod číslom 299/2002-MsZ a značky Výst. 1689/2005/01 porušené boli.“

2. Základné práva E. B. upravené v čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 20 ods. 1, čl. 20 ods. 4, čl. 32, čl. 46 ods. 1, 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresnej prokuratúry v Novom Meste nad Váhom v konaní vedenom pod číslom Pd 2006/02-9 a Okresnej prokuratúry v Trenčíne v konaní vedenom pod číslom Pd 2029/05-8 porušené boli.

3. Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11 So 5/03-75 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

4. Mestu N. a Okresnej prokuratúre v Trenčíne zakazuje pokračovať v porušovaní základných práv E. B. a prikazuje obnoviť stav pred porušením základného práva.

5. E. B. priznáva finančné zadosťučinenie vo výške dvanásť percentnej úrokovej sadzby zo sumy 4.253.240 Sk od 1. 9. 2001 do dňa zaplatenia, ktorú sumu je Mesto N. povinné vyplatiť do 15-tich dní od právoplatnosti tohto nálezu.

6. E. B. priznáva trovy konania a právneho zastúpenia podľa vyúčtovania, ktorú sumu je povinné Mesto N. zaplatiť na účet advokáta JUDr. M. F. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Predmetom sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom mesta Nové Mesto nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. 299/2002-MsZ a v konaní vedenom pod sp. zn. 1689/2005/1, postupom Okresnej prokuratúry v Novom Meste nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. Pd 2006/02, Okresnej prokuratúry v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. Pd 2029/05 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11 So 5/03-75 z 30. novembra 2004 došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 20 ods. 1 a 4, čl. 32 a čl. 46 ods. 1, 2 a 3 ústavy.

1. Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu jednou zo zákonných podmienok pre prijatie sťažnosti podľa čl. 127 ústavy na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, t. j. v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03).

Pretože napadnuté postupy mesta N. v konaní vedenom pod sp. zn. 299/2002-MsZ a v konaní vedenom pod sp. zn. 1689/2005/1, postup Okresnej prokuratúry v Novom Meste nad Váhom v konaní vedenom pod sp. zn. Pd 2006/02 a postup a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11 So 5/03-75 z 30. novembra 2004 boli už právoplatne skončené pred viac ako dvomi mesiacmi pred podaním tejto sťažnosti, predmetná sťažnosť bola podaná v čase (5. mája 2005 odovzdaná na poštovú prepravu a 6. mája 2005 doručená ústavnému súde), keď už uplynula lehota ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd sa preto nemohol zaoberať opodstatnenosťou námietok uvedených v sťažnosti. Z uvedených dôvodov bolo potrebné sťažnosť v týchto častiach posúdiť ako návrh podaný oneskorene.

2. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Takýmto právnym prostriedkom v konaniach podľa zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení zákona č. 458/2003 Z. z. (ďalej len „zákon o prokuratúre“) je aj ustanovenie § 31 a nasl. citovaného zákona, ktorý umožňuje využívať podnety prokurátorovi a ich vybavenie napádať aj opakovaným podnetom nadriadenému prokurátorovi.

Podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Z obsahu sťažnosti nevyplýva, že by sťažovateľ využil vo vzťahu k postupu Okresnej prokuratúry v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. Pd 2029/05 uvedený postup podľa zákona o prokuratúre, hoci podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 179/04) sa tieto podnety považujú za efektívny prostriedok ochrany práv fyzických aj právnických osôb. Ústavný súd preto dospel k záveru, že sťažnosť treba v tejto časti považovať za neprípustnú.

3. Nad rámec uvedeného, pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie „práva na súdnu a inú ochranu“ tým, že nebolo vyhovené jeho podnetom na podanie prokurátorských protestov proti napadnutým postupom mesta, ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že na akceptovanie, resp. vyhovenie podnetu na podanie protestu nie je právny nárok, t. j.

osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho akceptovanie a prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že oprávnenie na podanie protestu nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (mutatis mutandis I. ÚS 38/02). Z tohto dôvodu prokurátor ani nemohol neakceptovaním podnetov sťažovateľa na podanie prokurátorských protestov spôsobiť namietané porušenia jeho práv.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde o odmietnutí sťažnosti, tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2005